

RISØR KOMMUNE
Enhet for plan- og byggesak

Arkivsak: 2018/1312-7
Arkiv: 141
Saksbeh: Camilla Trondsen Solli
Dato: 31.01.2019

Høring: Kommuneplan 2018 - 2019, samfunnsdel

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
7/19	Miljø- og teknisk komité	13.02.2019
5/19	Helse- og omsorgskomiteén	20.02.2019
5/19	Komité for oppvekst og inkludering	13.02.2019
10/19	Formannskapet	14.02.2019
9/19	Eldrerådet	13.02.2019
9/19	Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	20.02.2019
19/19	Bystyret	28.02.2019

Saksprotokoll i Bystyret - 28.02.2019

Lill Jorunn Bredal Larsen (KrF) fremmet følgende forslag:

Punkt 1 i nedre hovedpunkt side 28 strykes.

Lill Jorunn Bredal Larsen trakk deretter sitt forslag.

Elen Lauvhjell (A) fremmet følgende forslag:

Under kultur:

Ordet «kommersielt» byttes ut med «høy kvalitet»:

Videreutvikle et kulturtilbud med kunst, festivaler og opplevelser av høy kvalitet.

Espen H. Henriksen (V) fremmet følgende forslag:

Risør bystyre fjerner "trehusbyen" som merkevare, og satser videre på Den Hvite by ved Skagerrak.

Dag Jørgen Hveem (V) fremmet følgende forslag:

Risør festuke føyes til nederst side 17 i planen (side 26 i saken).

Votering:

Elen Lauvhjells forslag ble enstemmig vedtatt.

Espen H. Henriksens forslag falt med 8 mot 21 stemmer.

Forslaget til Dag J. Hveem ble enstemmig vedtatt med 28 stemmer.

Jan Einar Henriksen (V) som leder av Risør Festuke var inhabil ved denne voteringen.

Miljø- og teknisk komites innstilling til bystyret ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Ordet «kommersielt» byttes ut med «høy kvalitet»:

Videreutvikle et kulturtilbud med kunst, festivaler og opplevelser av høy kvalitet.

Risør festuke føyes til nederst side 17 i planen (side 26 i saken).

Kommuneplanens samfunnsdel legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven § 11-4, jmf. § 11-14.

Saksprotokoll i Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 20.02.2019

Rådet sluttet seg enstemmig til rådmannens innstilling.

Saksprotokoll i Eldrerådet - 13.02.2019

Eldrerådet sluttet seg enstemmig til rådmannens innstilling.

Saksprotokoll i Formannskapet - 14.02.2019

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommuneplanens samfunnsdel legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven § 11-4, jmf. § 11-14.

Saksprotokoll i Komité for oppvekst og inkludering - 13.02.2019

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommuneplanens samfunnsdel legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven § 11-4, jmf. § 11-14.

Saksprotokoll i Helse- og omsorgskomiteén - 20.02.2019

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommuneplanens samfunnsdel legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven § 11-4, jmf. § 11-14.

Saksprotokoll i Miljø- og teknisk komité - 13.02.2019

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Det ble ikke oppnevnt saksordfører.

Miljø- og teknisk komites innstilling til bystyret:

Kommuneplanens samfunnsdel legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven § 11-4, jmf. § 11-14.

Rådmannens innstilling:

Kommuneplanens samfunnsdel legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven § 11-4, jmf. § 11-14.

Vedlegg:

1 Forsalg til kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030

Kort resymé

Det ble meldt oppstart av kommuneplanrevisjonen høsten 2018. Det fremmes nå forslag til revidert samfunnsdel for kommuneplanen. Planen skal ligge ute til høring/offentlig ettersyn i minimum 6 uker.

I denne saken skal det tas stilling til om man vil legge ut samfunnsdelen til offentlig ettersyn slik den foreligger. Det kan vedtas mindre endringer som innarbeides i planen før utleggelse til offentlig ettersyn. Alternativt må planen ved større endringer sendes tilbake til rådmannen for ny behandling og saksforberedelse.

Det innstilles på å legge ut kommuneplanens samfunnsdel til høring slik den foreligger.

Saksopplysninger

Det ble meldt oppstart av kommuneplanrevisjon i henhold til plan- og bygningsloven § 11-4 27.09.2018, samtidig som planprogrammet ble lagt ut til offentlig ettersyn. Bystyret vedtok planprogrammet i møte 13.12.2018 sak 104/18 der merknader fra oppstart ble kommentert og innarbeidet. Forslag til revidert samfunnsdel skal nå behandles før utleggelse til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven § 11-14. Forsalg til samfunnsdelen bygger på en intern prosess i kommunens enheter, innspill i planprogram og innspill i politiske drøftinger og møter. I tillegg er det arbeidet ut fra nasjonale og regionale føringer og planer. Merknader som kommer inn i høringsprosessen til samfunnsdelen vil vurderes og legges frem ved vedtak.

Alle kommuner skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel, jmf. Plan- og bygningsloven § 11-1. I henhold til plan- og bygningsloven § 11-2 skal Kommuneplanens samfunnsdel ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private. Høringsfrist er minimum 6 uker.

I henhold til Miljøverndirektoratets veileder til kommuneplanprosessen (2012) bør samfunnsdelen ikke være mer omfattende enn nødvendig og legge vekt på tilpasning etter kommunens behov. En god samfunnsdel defineres ikke av sitt omfang men i hvilken grad den er fokusert, handlingsrettet og peker på prioriterte satsingsområder.

Samfunnsdelen kan behandles samtidig med arealdelen eller som egen prosess. Det ble meldt oppstart av arealdelen og samfunnsdelen samlet, men samfunnsdelen legges ut til offentlig ettersyn før arealdelen. Kommuneplanens arealdel skal følge opp samfunnsdelen og vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det er derfor ønskelig å behandle samfunnsdelen først.

Dersom bystyret ønsker å gjøre større endringer i struktur, fokusområder eller kapitler, bør planen sendes tilbake til rådmannen for videre arbeid før en ny behandling. Dette vil kunne gå ut over den totale fremdriften i kommuneplanprosessen. Mindre endringer kan vedtas og innarbeides i planen før utleggelse til offentlig ettersyn.

Økonomi

Kommuneplanens budsjett for 2018 har vært innenfor rammene. Den største utgiften har så langt vært til kjøp av programvare for medvirkning.

	2018	2019
Bevertning	2000	2000
Kart/digitalisering	0	0
Trykking av ferdig produkt	0	40000
Konsulent	0	0
Annonser	10000	10000
Programvare plandialog	70000	0
SUM	82000	52000

Flere mål- og tiltak i kommuneplanen vil kunne ha økonomiske konsekvenser som må sees på og vurderes nærmere i forbindelse med handlingsprogram, økonomiplan og budsjett.

Kommuneplan

Det har vært retningsgivende for kommuneplanens samfunnsdel at flere temaplaner skal utgå og nå erstattes av kommuneplanen. De gjennomgående temaene miljø/klima og folkehelse/levestandard belyses i egne kapitler.

Det har vært en overordnet målsetning å utarbeide en plan som framstår som et kort, oversiktlig og aktuelt dokument som er enkelt å slå opp i, arbeide ut i fra og arbeide videre med. Mål og strategier i kommuneplanen skal konkretiseres videre som tiltak innenfor enhetenes årlige virksomhetsmelding og i forbindelse med handlingsprogram og økonomiplan.

Kommuneplanens visjon videreføres fra forrige kommuneplan (2014) og er allerede godt forankret i organisasjonen, politisk og i befolkningen. Den viser en tydelig retning i viljen til å vokse. Risør kommune ønsker en positiv befolkningsutvikling, og vil vokse i antall innbyggere og antall arbeidsplasser. I tillegg ligger det mer i visjonen enn at man ønsker å bli flere innbyggere i Risør kommune. Dette presiseres nærmere gjennom de strategiske satsingsområdene samarbeid og attraktivitet.

Kommunens attraktivitet er svært viktig for å kunne tiltrekke seg nye innbyggere, besøkende og næringsliv. Samtidig ønsker man å legge best mulig til rette for innbyggerne som allerede bor her. For å gjøre det best mulig å bo i Risør må man bevare kvaliteter gjennom stedsutvikling og gode kommunale tjenester, samtidig som man knytter seg til storbyens muligheter gjennom regionen, nye infrastrukturtiltak, samarbeid, kommunikasjon og digitalisering. Risør må utnytte sin naturlige posisjon som et kraftsenter i østre del av Agder, og arbeide aktivt for utvikling av regionen.

En viktig tilnærming for å nå målene fremover, er samarbeid. Små og mellomstore kommuner blir i større grad avhengig av samarbeid og samhandling internt, med andre kommuner, med næringsliv, private aktører og frivillige for å kunne levere effektive tjenester og tilpasse seg fremtidens utfordringer. Vi må skape gode arenaer for samhandling der man kan jobbe frem gode løsninger.

I innledende kapitler setter planen fokus på befolkningsframskriving og befolkningssammensetning som er en viktig overordnet utfordring i Risør kommune. Videre belyses områdenes fremtidige

utfordringer og tilnærming til utfordringene innenfor hvert kapittel. Mål og strategier vises i tabell slik at det er enklere å lese. Målsettinger innenfor organisasjonsutvikling tar i stor grad for seg Risør kommune som organisasjon, mens de andre kapitlene både er rettet mot kommunen som samfunn og kommunen som organisasjon.

Kommuneplanen samfunnsdel skal erstatte helse- og omsorgsplanen, oppvekstplanen, organisasjonsplanen, kulturplan og landbruksplan. Planperioden for samfunnsdelen er 12 år, fra oppstart (2018-2030).

I arbeidet med samfunnsdelen tar man utgangspunkt i at kommunen har to lokalsenter utenom Risør sentrum. Dette er en endring fra kommuneplanen fra 2014. Bakgrunnen for denne endringen er at Moen/Akland per definisjon ikke er et lokalsenter, med butikk, barnehage, skole og ulike servicefunksjoner. Det er likevel et interessant område for fortetting av boliger med tanke på nærhet til kollektivakser og E-18.

For de som ønsker mer informasjon ut over det som finnes i selve planen, lages et underlagsdokument som gjøres tilgjengelig i høringsperioden. Dette er ikke et vedlegg, men betraktes som et arbeidsdokument. Her finnes også en oppsummering av kilder for mer informasjon.

Folkehelse og levekår

Folkehelse og levekår er videreført som et gjennomgående tema fra forrige kommuneplan. Levekår er blant Agderregionens definerte hovedutfordringer og er også et gjennomgående tema i Regionplan Agder 2030. Risør har flere utfordringer knyttet til folkehelse og levekår som krever langsiktig og systematisk innsats i årene fremover. Målsetningene innenfor folkehelse og levekår er plassert under det området som har virkemidler og mulighet til å følge de opp, for en mer handlingsrettet tilnærming til målene. Eksempelvis er mestring og aktivitet i hverdagen knyttet til oppvekst og inkludering.

Klima og miljø

Klima og miljø som gjennomgående tema er videreført fra forrige kommuneplan. Målsetningene innenfor klima- og miljø er plassert under det området som har virkemidler og mulighet til å følge de opp. På den måten ser man for seg en mer handlingsbasert tilnærming til målene. Fokuset innenfor klima- og miljø vil være på tiltak som reduserer klimagassutslipp, bidrar til å ivareta miljøet og håndtere og planlegge ut fra et endret klima.

I forbindelse med behandling av handlingsprogram og økonomiplan med budsjett (HP/ØP) 13.12.2019 sak 102/18 ble det fattet vedtak om at klima/miljø skal ha en egen tiltaksplan og ikke bare bakes inn som del av kommuneplanen. Ideelt sett burde man vurdert dette etter at samfunnsdelen var utarbeidet for å se i hvor stor grad dette er ivaretatt. Tanken med samfunnsdelen er at tiltakene til målsetningene i kommuneplanen skal konkretiseres gjennom arbeid med virksomhetsmelding og HP/ØP. Alle enheter må da etter denne oppbyggingen vurdere sitt arbeid for klima/miljø. Dette vurderes som en mer handlingsrettet og effektiv tilnærming enn egen tiltaksplan for temaet.

Næringsperspektiv

Næringsperspektivet i kommuneplanen blir beskrevet innenfor samfunnsutvikling og ansees som styrket ved denne revisjonen. Det er tydelige målsettinger knyttet til næringsutvikling i kommunen og i regionen. Næringsperspektivet vil også være viktig i forbindelse med kommuneplanens arealdel.

Vurderinger

Forslaget til revidert samfunnsdel er på flere måter en ny plan. Ved å kutte ut flere av temaplanene og ta de inn i kommuneplanen, blir kommuneplanen aktualisert på en helt ny måte. Ulempen er at kommuneplanen kan bli for rettet mot organisasjonen og mindre mot en større retning i samfunnsutviklinga. I tillegg vil kommuneplanen måtte være noe overordnet ettersom man ikke kan være like detaljrik som i temaplanene. Til gjengjeld slipper man å arbeide med store planer som tar mye tid innenfor ulike fagområder. Nå gir samfunnsdelen en retning som alle enhetene må arbeide utfra og konkretisere videre. Denne nye oppbyggingen har en funksjon i forhold til forenklinger av kommunens planverk.

Denne kommuneplanen har også et nytt design og er vesentlig kortere en tidligere plan og tilsvarende planer i mange andre kommuner. Dette er et bevisst grep fra rådmannens side der intensjonen er at planen på denne måten i større grad blir en levende og aktuell plan som fungerer som et reelt styringsverktøy for administrasjon og politikere. Den skal være mest mulig lesbar og oppramsing av lover, forskrift, føringer, teori og tjenestebeskrivelser tatt ut. Kun relevant informasjon knyttet direkte mot utfordringer og målformuleringene er med i planen.

Rådmannens konklusjon

Forslag til kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030 legges ut til offentlig ettersyn.